

NO VEO NADA, NADA EN TORNO DEL PAISAJE

POEMA*

A Ferrán y Mayoral, Salvador Perarnau y Manuel
Brunet; respetuosamente.

Cuantas cuantas cosas hay este mediodía en el paisaje
tantas que no se pueden contar
las unas en un sitio las otras en otro todas están por allí
pero todas estas cosas cositas y cosetaes
consisten en piedras
y en aceitunitas quietas secas a punto de dormirse o de volar
y en garotas secas
y en algas secas
y en bestias secas
y en mierdas secas
y en mocos secos
y en moscas secas
y en tangos secos
y en valencianos secos
y en músicos secos debajo una pequeña hierba
y en peluqueros secos debajo una pluma
y en pulgares secos atraídos por el alta mar
y en narices secas puestas en fila

*El poema «No veo nada...» aparegué a la *Gaceta Literaria* de Madrid, núm. 61 (1 de juliol, 1929). El reproduïm a *Reduccions* perquè és d'accés difícil i per la importància que té dins l'obra daliniana. No ha estat recollit enlloc, ni en el recull *Descharmes OUI* (1971), ni en la traducció espanyola d'aquest mateix llibre amb el títol *¿Porque se ataca a la Gioconda?* (1994), ni en *L'alliberament dels dits: Obra completa catalana* (1995), a cura de Fèlix Fanés, que inclou també els poe-

NO VEIG RES, RES AL VOLTANT DEL PAISATGE

POEMA

A Ferran i Mayoral, Salvador Perarnau i Manuel
Brunet; respectuosament.

Quantes quantes coses que hi ha aquest migdia al paisatge
tantes que no es poden comptar
les unes en un indret les altres en un altre totes són per aquí
però totes aquestes coses cosetes i cosetaes
consisteixen en pedres
i en olivetes quietes seques a punt d'adormir-se o de volar
i en garotes seques
i en algues seques
i en bèsties seques
i en merdes seques
i en mocs secs
i en mosques seques
i en tangos secs
i en valencians secs
i en músics secs sota una petita herba
i en perruquers secs sota una ploma
i en polzes secs atrets per l'alta mar
i en nassos secs posats en fila

mes castellans. Com en el cas de *Le grand masturbateur* (vegeu *Reduccions* núm 64), hem cregut bo d'acompanyar-lo d'una versió catalana a títol purament informatiu, qui sap si de reconducció (el lector advertirà fàcilment la presència de nombrosos catalanismes en el text castellà). Pel que fa a la nostra edició, reproduïm fidelment el text de la *Gaceta Literaria*, esmenant únicament els errors tipogràfics evidents (Perearnau, garrotas, pes). Vegeu el nostre comentari a p. 93.

y en sardinas secas delgadas como un hilo¹ que quisieran ir a
[alguna parte

pero tienen los ojos encima una caña seca
las escamas en el fondo de un charco seco
las espinas las crestas las narices y las codornices
extraviadas en un pequeño ano seco llevado por la brisa
como una tortuga
o como una semilla.

Pequeño ano
tú habías vivido cerca del sexo de una joven y bonita nadadora
habías jugado
habías leído novelas instructivas
habías ido y venido
paseabas
traspapelabas
y ahora estás seco y la brisa se te lleva como una semilla.

* * *

Si se mira por tu agujero se ve una diminuta fotografía de un loro en colores dentro de la cabeza del loro se ve aún la carita melancólica de una monstruosa y lejana bestia, se trata de yo cuando era pequeño vestido con un precioso traje de encajes salpicado de caca. Dentro de esta carita pueden verse aún cada vez más diminutas la carita de una liebre, dentro la carita de una liebre la carita de un pez y dentro de la carita de un pez la carita de una patata, pero mejor será volver a la piedras del principio.

1. Un hombre se puede llamar Jorge Luís Pellisier y también Peliso Fontanier o Felipe. Se pueden cortar la piel, el pelo, las cuerdas de los barcos, los picos de los pájaros, el vello de la cara, el pelo del pubis, el pelo de la rata almizclada, los pelos del oso blanco, el cabello de la mujer, el rebrote de la barba, etc., etc.

i en sardines seques primes com un fil¹ que voldrien anar
[a algun lloc

però tenen els ulls damunt d'una canya seca
les escates en el fons d'un toll sec
les espines les crestes els nassos i les guatlles
extraviades en un petit anus sec emportat per la brisa
com una tortuga
o com una llavor.

Petit anus
tu havies viscut a prop del sexe d'una jove i bonica nadadora
havies jugat
havies llegit novel·les instructives
havies anat i tornat
passejaves
traspaperaves
i ara estàs sec i la brisa se t'emporta com una llavor.

* * *

Si es mira pel teu forat es veu una diminuta fotografia d'un llo-ro de colors a dins del cap del lloro es veu encara la careta ma-lenconiosa d'una monstruosa i llunyana bèstia, es tracta de jo quan era petit mudat amb un preciós vestit de puntes esquitxat de caca. A dins d'aquesta careta s'hi poden veure encara cada cop més diminutes la careta d'una llebre, a dins de la careta d'una llebre la careta d'un peix i a dins de la careta d'un peix la careta d'una patata, però valdrà més tornar a les pedres del principi.

1. Un home es pot dir Jorge Luís Pellicier i també Peliso Fontanier o Felipe. Es pot tallar la pell, el cabell, les cordes dels vaixells, els becs dels ocells, el bor-rissol de la cara, el pèl del pubis, el pèl de la rata almescada, els pèls de l'ós blanc, el cabell de la dona, el rebrot de la barba, etc., etc.

Todas las piedras estaban anidadas por dentro
 dentro de una piedra había un piñón volador
 dentro de otra piedra había un piñón silbador
 dentro de otra piedra había un pequeño piñon quieto
 vigilado por una minutería de mijo²
 en otra piedra había un piñon derecho y quieto
 con el cabello al rape y la bragueta desabrochada
 dentro de otra piedra había un piñón disimulador
 al lado de un pedazo de corriente de aire puesta sobre una
 [rachada de coces
 en otra piedra había un pequeño piñón como quien silba
 [apoyado en una bofetada
 en otra piedra había un piñón salpicado de sangre
 al lado de una clarísima fotografía
 de un joven bien vestido escupiendo por gusto en el retrato de
 [su madre

2. Los niños, los ancianos, los adolescentes, los hombres y los ancianos forman el sexo masculino; las niñas, las mujeres, las ancianas, forman el sexo femenino; el padre, la madre, el abuelo, la abuela, las hermanas y los hermanos son los miembros de la familia; los hombres son jóvenes, viejos, bajos, altos, delgados, robustos, enfermizos, sanos, activos, perezosos, buenos, malos. Los hombres viven, piensan, hablan, ríen, lloran, comen, beben, andan, bailan, leen, escriben, hacen media, cosen, tejen, enseñan, estudian y juegan. El hombre piensa, la niña ríe. Son muchas las niñas que cosen una camisa, son muchas las mujeres que tejen. Mi abuela hace medias pequeñas. Todos los hombres comen, viven y respiran. Las madres enseñan a los niños a contar; el niño aprende a calcular. Papá tiene toda la barba. Enrique no tiene todavía barba. El abuelo tiene el cabello cano. ¿Cómo son tus cabellos? La mamá es una buena y amable persona. Berta es una buena hija, Carlos es un escolar, Juana es la nieta del abuelo, Francisco se parece al papá. ¿A quién te pareces tú? Tú serás adolescente, hombre y después anciano. El hombre tiene cabeza, cuello, espalda, vientre, un lado derecho y un lado izquierdo, dos brazos, dos manos y dos pies; tenemos una frente, dos ojos, dos orejas, dos mejillas, dos labios, una barba, una lengua, treinta y dos dientes, un paladar, muchos cabellos, diez dedos en las manos, diez dedos en los pies y veinte uñas.

Totes les pedres eren niades per dins
 a dins d'una pedra hi havia un pinyó volador
 a dins d'una altra pedra hi havia un pinyó xiulador
 a dins d'una altra pedra hi havia un petit pinyó quiet
 vigilant per una minutera de mill²
 en una altra pedra hi havia un pinyó dret i quiet
 amb els cabells arran i la bragueta descordada
 a dins d'una altra pedra hi havia un pinyó dissimulador
 al costat d'un tros de corrent d'aire posat a sobre d'una
 [ratxada de guitzes
 en un altra pedra hi havia un petit pinyó com qui xiula
 [recolzat en una bufetada
 en una altra pedra hi havia un pinyó esquitxat de sang
 al costat d'una claríssima fotografia
 d'un jove ben vestit escopint per gust en el retrat de la mare

2. Els nens, els vells, els adolescents, els homes i els vells formen el sexe masculí; les nenes, les dones, les velles, formen el sexe femení; el pare, la mare, l'avi, l'àvia, les germanes i els germans són els membres de la família; els homes són joves, vells, baixos, alts, prims, robusts, malaltissos, sans, actius, mandrosos, bons, dolents. Els homes viuen, pensen, parlen, riuen, ploren, mengen, beuen, caminen, ballen, llegeixen, escriuen, fan mitja, cusen, teixeixen, ensenyen, estudien i juguen. L'home pensa, la noieta riu. Són moltes les nenes que cusen una camisa, són moltes les dones que teixeixen. La meva àvia fa mitges petites. Tots els homes mengen, viuen i respiren. Les mares ensenyen als nens a comptar; el nen aprèn a calcular. El papa té tota la barba. Enrique no té encara barba. L'avi té els cabells blancs. Com són els teus cabells? La mama és una bona i amable persona. Berta és una bona filla, Carlos és un escolar, Juana és la néta de l'avi, Francisco se sembla al papa. A qui t'assembles tu? Tu seràs adolescent, home i després vell. L'home té cap, coll, esquena, ventre, un costat dret i un costat esquerre, dos braços, dues mans i dos peus; tenim un front, dos ulls, dues orelles, dues galtes, dos llavis, una barba, una llengua, trenta-dues dents, un paladar, molts cabells, deu dits a les mans, deu dits als peus i vint unghes.

en otra piedra había un piñón resquebrajado
al lado de un grito de ave
dentro de otra piedra había un piñón quieto barnizado de negro
al lado de un ruido lejano de tormenta
y de una magnolia iluminada por el sol
dentro de otra piedra había un diminuto piñón con bigote
[y un excremento encima la cabeza

VIVA

dentro de otra piedra había aún un pequeño piñón derecho
[quieto enrampado rabioso y confitado
con un microscópico sombrero de Napoleón
VIVAN VIVAN Y VIVAN los tales piñones
esportivos y demás.

* * *

Y aún había más piedras
y más piñones
y más bestias secas
etc., etc.

* * *

Pero conozco desde la infancia este antiguo paisaje
y he aprendido de tiempo a descifrar
el significado tan hábilmente disimulado de tales simulacros.
Sé de sobras que todas estas cosas han sido colocadas
para ocultarme
la verdadera personalidad de mis amigos
para ocultarme
la existencia de ciertos rostros puestos boca tierra
con una leve hemorragia de sangre
que vierten sus narices desproporcionadas
realmente demasiado largas
estos rostros están rendidos del tormento de la luz del día

en un altra pedra hi havia un pinyó esquerdillat
al costa d'un crit d'ocell
a dins d'una altra pedra hi havia un pinyó quiet envernissat de
[negre

al costat d'un soroll llunyà de turmenta
i d'una magnòlia il·luminada pel sol
a dins d'una altra pedra hi havia un diminut pinyó amb bigoti
[i un excrement damunt del cap

VISCA

dins d'una altra pedra hi havia encara un petit pinyó dret quiet
[enrampat rabiós i confitat
amb un microscòpic barret de Napoleó
QUE VISQUIN QUE VISQUIN I QUE VISQUIN tals pinyons
esportius i tot això.

* * *

I encara hi havia més pedres
i més pinyons
i més bèsties seques
etc., etc.

* * *

Però conec des de la infància aquest antic paisatge
i he après de fa temps a desxifrar
el significat tan hàbilment dissimulat de tals simulacres.
Sé de sobres que totes aquestes coses han estat col·locades
per ocultar-me
la veritable personalitat dels meus amics
per ocultar-me
l'existència de certs rostres bocaterrosos
amb una lleu hemorràgia de sang
que vessen els seus nassos desproporcionats
realment massa llargs
aquests rostres estan rendits del turment de la llum del dia

llevan un saltamontes arrapado a la boca
y están ocultos
detrás del último muro
que separa los andenes de las estaciones del paisaje primaveral
para ocultarme
el vuelo lleno de crueldad de las palomas de ojos vacíos
para ocultarme
el sufrimiento y el esfuerzo estéril
de las patas de las gallinas
al intentar salir del cuello de las bestias previamente podridas
[y secas

para ocultarme
los dientes afilados de las mujeres bellísimas
esculpidos en los jarrones artísticos
que rematan los lugares más altos
de los preciosos y decorativos edificios de yeso
para ocultarme
ciertos objetos malvados
cuya vista me revela la más irremediable desesperación
ciertas cajas de ébano de uso desconocido
de forma parecida al estuche de un violín
cuya tapa imita exactamente en relieve una magnífica y rubia
[cabellera de mujer

para ocultarme
este saltamontes erizado de hormigas
cuyo contorno coincide con la extraña mancha negra
que tengo en mi espalda
para ocultarme
esta hora demasiado avanzada del día.

* * *

Pero no tengo necesidad de girarme, para saber que detrás de

porten una llagosta arrapada a la boca
i estan ocults
darrere de l'últim mur
que separa les andanes de les estacions del paisatge primaveral
per ocultar-me
el vol ple de crueltat dels coloms d'ulls buits
per ocultar-me
el sofrimient i l'esforç estèril
de les potes de les gallines
en intentar sortir del coll de les bèsties prèviament podrides
[i seques

per ocultar-me
les dents esmolades de les dones bellíssimes
les dents escolpides als gerros artístics
que rematen els indrets més alts
dels preciosos i decoratius edificis de guix
per ocultar-me
certs objectes malvats
la vista dels quals em revela la més irremeiable desesperació
certes capsas d'èban d'ús desconegut
de forma semblant a l'estoig d'un violí
la tapa del qual imita exactament en relleu una magnífica i rossa
[cabellera de dona

per ocultar-me
aquesta llagosta eriçada de formigues
el contorn de la qual coincideix amb l'estranya taca negra
que tinc a l'esquena
per ocultar-me
aquesta hora massa avançada del dia.

* * *

Però no tinc necessitat de girar-me, per saber que a darrere de

mis espaldas es ya la tarde, ni para saber exactamente lo que allí está pasando. Sé que si me girara vería aquella playa a la que alguna vez me he acercado en sueños, sembrada de animales fósiles, ramas de coral y el mar cubierto de hormigas aladas. A lo lejos habría aquellos tres angustiosos personajes de siempre encubiertos bajo la apariencia de tres solitarios montones de conchas.

* * *

Un montón
es un personaje exquisito con moño de mujer
que está olvidándose del nombre de su hermana
el otro es un loco
y el montón más lejano
aquél del final de la playa cubierto hasta la mitad por una sábana
aquél es el tercer personaje
va vestido como yo
y sigue con la mirada el contorno de una piedra.

SALVADOR DALÍ

la meva esquena ja és el vespre, ni per saber exactament el que hi està passant. Sé que si em girava veuria aquella platja a la qual algun cop m'he apropiat en somnis, sembrada d'animals fòssils, branques de coral i el mar cobert de formigues alades. Al lluny hi hauria aquells tres angoixosos personatges de sempre encoberts sota l'aparença de tres solitaris munts de carcules.

* * *

Un munt
és un personatge exquisit amb monyo de dona
que s'està oblidant del nom de la seva germana
l'altre és un boig
i el munt més llunyà
aquell del final de la platja cobert fins al mig amb un llençol
aquell és el tercer personatge
i va vestit com jo
i segueix amb la mirada l'encontorn d'una pedra.

SALVADOR DALÍ